

КАТАЛОГ

ОДЛИКОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ВОЈНИХ СПОМЕН-МЕДАЉА И ВОЈНИХ СПОМЕНИЦА

МЕДИЈА ЦЕНТАР „ОДБРАНА”

Библиотека „Војна књига“
Књига број 2050

Директор
Пуковник
Стевица С. Карапанџин

Главни уредник
Драгана Марковић

Уредник
Потпуковник
Зоран Крулаж

Главни графички уредник
Горан Јањић

Ликовно-графички уредник
Слободан Михаиловић

Језички редактор
Добрила Милетић

Коректор
Слађана Гроба

Тираж 500 примјерака

Штампа
Војна штампарија, Београд

978-86-335-0448-5

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА ЛЮДСКЕ РЕСУРСЕ
Управа за традицију, стандард и ветеране

Начелник
Пуковник
Слађан Ристић

Приређивачи:

Пуковник
Слађан Ристић

Пуковник
др Борђе Калањ

Потпуковник
Небојша Тегелтија

Мајор
Секуљоски Мирослав

Виши кустос
Душанка Маричић

Весна Балтић

Марија Поповић

Заставник
Бојан Јовић

Фотографије
Управа за традицију, стандард и ветеране

МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА ЉУДСКЕ РЕСУРСЕ
Управа за традицију, стандард и ветеране

КАТАЛОГ
ОДЛИКОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ВОЈНИХ СПОМЕН-МЕДАЉА
И ВОЈНИХ СПОМЕНИЦА

II издање

Београд, 2016.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

737.2(497.11)(083.82)
737.2(497.1)(083.82)

КАТАЛОГ одликовања Републике Србије, војних спомен-медаља и војних споменица / [приређивачи Слађан Ристић ... и др.]. – 2. изд. – Београд : Медија центар Одбрана, 2016(Београд : Војна штампарија). – 72 стр. : илустр. ; 23 x 21 см. – (Библиотека Војна књига ; књ. бр. 2050)

Тираж 500. – На врху насл. стр.: Министарство одбране, Сектор за људске ресурсе, Управа за традицију, стандард и ветеране. - Библиографија: стр. 72.

ISBN 978-86-335-0448-5

1. Ристић, Слађан [приређивач, сакупљач]
 - а) Одликовања – Србија – Каталози
 - б) Одликовања – Југославија – Каталози
- COBISS.SR-ID 224513036

Садржај

ПРЕДГОВОР	7
ИСТОРИЈАТ ОДДАВАЊА ПРИЗНАЊА	9
Одликовања у Кнежевини Србији	9
Одликовања у Краљевини Србији	10
Одликовања у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца и Краљевини Југославији.....	12
Одликовања у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији.....	12
Одликовања у Савезној Републици Југославији и Државној заједници Србија и Црна Гора	13
ОДЛИКОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	15
Орден Републике Србије	20
Орден Српске заставе	22
Орден Карађорђеве звезде	24
Сретењски орден	26
Орден белог орла са мачевима.....	28
Орден заслуга за одбрану и безбедност	30
Медаља за храброст „Милош Обилић“	32
Медаља за заслуге	34
Медаља за ревносну службу	36

ВОЈНЕ СПОМЕН-МЕДАЉЕ И ВОЈНЕ СПОМЕНИЦЕ МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ	
И ВОЈСКЕ СРБИЈЕ	40
Војна спомен-медаља за ревносну војну службу	44
Војна спомен-медаља за рањавање у борбеним дејствима	46
Војна спомен-медаља за учешће у борбеним дејствима	48
Војна спомен-медаља за рањавање у мултинационалним операцијама	50
Војна спомен-медаља за учешће у мултинационалним операцијама	52
Војна спомен-медаља за изузетне резултате у војној служби	54
Војна спомен-медаља за достигнућа у спорту	56
Војна спомен-медаља за допринос систему одбране Републике Србије и изузетан допринос систему одбране Републике Србије	58
Војна спомен-медаља за обележавање јубиларних годишњица војске Србије	60
Војна спомен-медаља за учешће на здроженим тактичким вежбама и сличним међународним активностима	62
НАЧИН НОШЕЊА ОДЛИКОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, СТРДНИХ ОДЛИКОВАЊА, ВОЈНИХ СПОМЕН-МЕДАЉА И СПОМЕНИЦА И ЊИХОВ МЕЂУСОБНИ РАСПОРЕД	65
ЗАКЉУЧАК	68
ЛИТЕРАТУРА	72

ПРЕДГОВОР

Каталог је израђен за потребе Министарства одбране и Војске Србије у жељи да се омогући лакши приступ информацијама о постојећим званичним одликовањима Републике Србије, војним спомен-медаљама и војним споменицама Министарства одбране и Војске Србије.

Циљ израде каталога је упознавање припадника Министарства одбране и Војске Србије са изгледом и критеријумима под којима се поменута признања могу додељити њеним припадницима, јединицама, командама и установама, као и правним и физичким лицима ван система одбране из земље и иностранства.

У Каталогу су приказана одликовања Републике Србије, из надлежности председника Републике Србије и војне спомен-медаље и војне споменице, које су у надлежности министра одбране. Идејна решења за војне спомен-медаље и војне споменице израдила је организациона јединица Министарства одбране надлежна за културу и традицију.

У првом делу Каталога наведен је краћи осврт на историјат одавања признања, односно додељу одликовања у Кнезевини и Краљевини Србији, Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца, Краљевини Југославији, Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији, Савезној Републици Југославији и Државној заједници Србија и Црна Гора.

У другом делу Каталога обраћена је материја о додељивању одликовања у Републици Србији, са посебним освртом на опште критеријуме о предлагању за додељивање професионалним припадницима Војске Србије, државним службеницима и намештеницима, о предлагању за додељивање организационим јединицама Министарства одбране и Генералштаба Војске Србије и командама, јединицама и установама Војске Србије, као и општим критеријумима о предлагању за додељивање медаља организационим јединицама Министарства одбране и Генералштаба Војске Србије и командама, јединицама и установама Војске Србије. Такође, у овом поглављу обраћен је изглед одликовања Републике Србије и наведени су потребни критеријуми за њихову додељивање.

У трећем делу каталога акценат је дат на војним спомен-медаљама и војним споменицама Министарства одбране и Војске Србије, као и на изгледу и критеријумима за доделу војних спомен-медаља и војних споменица.

Такође, у последњем четвртом делу, дата су потребна објашњења о начину ношења одликовања Републике Србије, страних одликовања, војних спомен-медаља и војних споменица, као и о њиховом међусобном распореду.

ИСТОРИЈАТ ОДАВАЊА ПРИЗНАЊА

Одавање признања за заслуге појединачима на друштвеном нивоу јавља се од давнина. Прво-битно су то били дарови у крзну, оружју или скupoценим тканинама. Касније, у средњем веку, у том смислу су само високи феудалци могли припадати одређеном реду и носити знак припадности. Отуда порекло одликовања, која се нарочито развијају у новом веку. Од тада већина новоформираних држава Европе и свете има сопствена одликовања уређена по одређеним правилима. Установљени ордени, медаље и споменице су одличја која додељују владар и држава из захвалности појединачу или колективу за истакнуте заслуге.

Разноврсност домаћих одликовања проузрокована је историјским околностима у којима су она настала.

Српска одликовања додељивана су у мирнодопским и ратним условима. За време мира добијале су их личности заслужне за развој друштва и државе, унапређење просвете, науке и стваралачких уметности, док су у ратовима вођеним на овом поднебљу, додељивана за изузетну храброст и самопрегор.

Одликовања у Кнежевини Србији

Династије Обреновић и Карађорђевић углавном су одликовања установљавале приликом обележавања значајнијих догађаја из историје Србије, али и приликом честих одбрамбених ратова којима су српска војска и народ били изложени.

Одликовање у Србији, у модерном смислу, први пут се појављује 1859. године када је кнез Милош Обреновић установио *Медаљу за привоженост* као награду свима који су му помогли да по други пут дође на власт.

Први српски орден, одликовање највишег ранга, везујемо уз кнеза Михаила Обреновића који је поводом јубилеја пола века од Другог српског устанка, 1865. године установио спомен-одличје *Таковски крст*. Кнез је тако жељeo да награди све преживеле учеснике устанка, као и фамилије преминулих. Тада и почиње развој Таковског крста који ће се касније дефинисати као петостепени орден. У периоду српско-турских ратова 1876–1878. овај орден добија мачеве и додељује се за ратне заслуге. Тако да

орден *Таковски крст с мачевима* постаје статусно обележје јунака до 1903. године и до краја владавине династије Обреновић.

Одликовања у Краљевини Србији

Поновно проглашење Краљевине Србије 1882. године иницирало је 1883. године доношење Закона о одликовањима када су основана два нова српска одличја, *Орден белог орла* и *Орден Светог Саве*. Установио их је први српски краљ модерног доба Милан I Обреновић.

Орден белог орла имао је по закону пет степена. Доделу овог одликовања наставља и династија Карађорђевић, уз измену на реверсу. Тако да је на њему уместо монограма краља оснивача стављена година обновљања Краљевине Србије.

Тридесет две године после оснивања Ордена белог орла, Краљ Петар I Караджорђевић основао је, у време Првог светског рата, *Орден белог орла са мачевима*, који је додељиван за заслуге стечене у борбама.

За заслуге у просвети, књижевности, цркви и лепим уметностима краљ Милан I установио је Орден Светог Саве. Ово одличје је такође организовано у пет степена, а у Војном музеју се чува Орден светога Саве првог степена којим је, за заслуге у мирнодопским условима одликован војвода Степановић.

Поводом прославе петсто годишњице Косовске битке 1889. године установљен је *Орден светог кнеза Лазара* на огриди. О судбини овог династичког одликовања још увек нema поузданних података, а о његовом изгледу сведоче нам портрети владара династије Обреновић и Караджорђевић који су, као краљеви и пунолетни престолонаследници, једини имали право да га носе. Идејни нацрт Ордена светог кнеза Лазара, који је урадио Михаило Валтровић, чува се у Историјском музеју Србије.

Орден Милоша Великог основао је краљ Александар I Обреновић, 11. децембра 1898. године, када се обележавало четири десетије од Светоандрејске скупштине на којој су Обреновићи сменили супарничку династију са власти. Овим су орденом награђивана лица за нарочите услуге учињене владајућој породици. Имао је највиши ранг међу одликовањима Краљевине Србије до доласка династије Караджорђевић на престо.

Орден Карађорђеве звезде има четири степена и девизу „за вјеру и слободу 1804“, а основао га је Петар I Карађорђевић у знак сећања на Карађорђев устанак.

Попут Таковског крста и Белог орла и овај орден, настало у време мира, у ратно доба добија мачеве. Тако да се *Карађорђева звезда с мачевима* од 1912. године, односно од Првог балканског рата до-додељује за храброст и заслуге у рату. У току Првог светског рата, краљ Петар I установио је и Војнички орден Карађорђеве звезде са мачевима у златној и сребрној класи, ради доделе подофицирима, кап-ларима, значарима и редовима српске војске уз уписану девизу „за храброст“.

Поред ордена, као одличја највишег ранга, веома важно место у систему награђивања у другим земљама, па и у Србији, имале су и медаље. Обично им се назив везивао уз признате врлине достојне самог чина одликовања.

Неке од медаља по својој важности и значају имале су и виши ниво од ордена. Додељивање су за храброст, јунаштво, ревност у службовању, војничко умеће и друге начине доказане оданости држави и краљу.

Занимљиво је да је *Златна медаља за храброст из 1912. године* на којој је ликом жеће представљена Србија, аутора Ђорђа Јовановића, била изванредно лепа, али неприхваћена јер није довољно симболизовала храброст. Стога је већ следеће године замењена новом Медаљом за храброст.

Медаља за храброст Милош Обилић, која носи име по освједоченом јунаку, сматра се једном од најлепших и најцењенијих. Установљена је 1913. године у Другом балканском рату и имала је две класе, златну и сребрну и рађена је у две величине.

Споменице су почасна одликовања нижег ранга, али имају своју историјску тежину, јер се додељују поводом годишњица и јубилеја углавном свим учесницима неког догађаја.

Рат 1912. године обележен је споменицом познатом као *Споменица освећено Косово*, што је и њена девиза, док се за споменицу рата 1913. године користи назив *Ратни крст*, што је складу са изгледом овог одликовања.

Једна од најрепрезентативнијих је *Албанска споменица*, установљена за оне који су прешли Албанију 1915. године. На њој је натпис „својим ратним друговима Александар“, а на реверсу је девиза „за верност отаџбини“.

Посебну категорију чине одликовања Друштва српског црвеног крста. *Медаља српског друштва Црвеног крста* је настала у вихору балканских ратова и носи натпис “за услуге српском црвеним крсту 1912–1913. Краљ Петар I Карађорђевић је 1913. године установио *Кост милосрђа* поводом балканских ратова.

Одликовања у Краљевини Срба, Хrvата и Словенаца и Краљевини Југославији

По завршетку Првог светског рата и оснивању Краљевине Срба, Хrvата и Словенаца 1918. године, Србија је своја одликовања унела у новонасталу државу. Већина ових одликовања, заједно са осталим, у међувремену новоустановљеним, додељивана су у знак признања и захвалности од стране државе, најистакнутијим појединцима све до Другог светског рата, када њихова званична додеља пре-стаје.

У овом периоду је број ордена увећан са новоустановљеним – *Орденом југословенске круне*, који је уређен у пет степена.

Одликовања у Социјалистичкој Феđеративној Републици Југославији

Указом Врховног штаба Народноослободилачке војске од 15. августа 1943. године установљена су прва одликовања у Народноослободилачкој војсци Југославије – *Орден народног хероја, Орден народног ослобођења, Орден партизанске звезде (у три реда), Орден братства и јединства, Орден за храброст и Медаља за храброст*.

Преđеседништво АВНОЈ-а је 9. јуна 1945. године усвојило Закон о орденима и медаљама Демократске Феđеративне Југославије, којим су потврђена сва одликовања која је установио Врховни штаб НОВ и ПОЈ, с тим што је Орден братства и јединства добио два реда, као и *Орден рада* у три реда, који је установљен 1. маја 1945. године. Овим законом уведена су и нова одликовања – *Орден слободе, Орден заслуга за народ (у три реда) и Медаља заслуга за народ*.

Поред ових одликовања, Повељништво народног одбране Националног комитета ослобођења Југославије је 14. септембра 1944. године установило *Партизанску споменицу 1941.* као знак државног признања свим првоборцима.

Следећим законом (Закон о одликовањима ФНРЈ од 14. новембра 1955. године са изменама и допуна- ма из 1956. 1960. и 1961. године) уређена је материја из ове области. На основу овог закона одликовања су додељивана појединцима, војним јединицама, привредним и друштвеним организацијама, а додељивао их је указом председник Републике, а од 1980. године Председништво СФРЈ. Декретом су додељивана одликовања уз који се добијао и писани доказ који је био у виду повеље, дипломе или уврєња.

Носиоци Ордена народног хероја и *Ордена јунака социјалистичког рада* су са одликовањем стицали и почасни назив – народни херој и јунак социјалистичког рада.

Такође, интресантан је и податак да је највећи број одликовања установљен управо у овој држави. Подаци говоре да је СФРЈ од 1960. године имала укупно 41 одликовање, 35 ордена и 6 медаља (напомињемо да су орденски ступени третирани понаособ као један орден те отуда толика бројност одликовања).

Одликовања Социјалистичке Федеративне Републике Југославије додељивана су до 27. априла 1992. године када је ступањем на снагу Уставног закона за спровођење Устава Савезне Републике Југославије престао да важи закон о одликовањима СФРЈ.

Одликовања у Савезној Републици Југославији и Државној заједници Србија и Црна Гора

Савезна скупштина Савезне Републике Југославије донела је 4. децембра 1998. године Закон о одликовањима СРЈ у којем су задржана нека ранија одликовања СФРЈ, као на пример Орден народног хероја, Орден слободе, Орден за храброст, Орден југословенске заставе и друга, али су уведена и нова одликовања.

Орден народног хероја је уврштен у одликовања Савезне Републике Југославије. Последњи пут је додељен после бомбардовања Југославије, јула 1999. године, када је председник СРЈ овим орденом одликовао поједине јединице Војске Југославије и јединице Министарства унутрашњих послова Србије.

Поменутим законом дата је подела одликовања на: ордене, велика одликовања, медаље и споменице.

Ордени су: *Орден Југославије, Орден Југословенске велике звезде, Орден слободе, Орден народног хероја, Орден за храброст, Орден Југословенске звезде, Орден Југословенске заставе, Орден рада, Орден Војске Југославије, Орден ратне заставе, Орден заслуга за Савезну Републику Југославију, Орден Немање, Орден Његоша, Орден Вука Караџића, Орден Тесле, Орден витешког мача и Орден за заслуге у областима одбране и безбедности.*

Велика одликовања су: *Медаља Обилића, Медаља части, Цвијићева медаља, Медаља белог анђела и Медаља човеколубља.*

Медаље су: *Медаља за дугогодишњу ревносну службу држави*(за 10, 20, 30 и 40 година бејспрекорне службе у државном органу), *Медаља за заслуге у пољопривреди, Медаља за заслуге у привреди, Медаља за заслуге у просвети и култури, Медаља за дугогодишњу ревносну службу у областима одбране и безбедности*(за 10, 20, 30 и 40 година бејспрекорне службе у овим областима), *Медаља за врлине у областима одбране и безбедности и Медаља за заслуге у областима одбране и безбедности.*

Ова одликовања задржана су и током постојања Државне заједнице Србија и Црна Гора све до 2006. године.

ОДЛИКОВАЊА
РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ

ОДЛИКОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Закон о одликовањима Републике Србије донет је 2010. године.

Њиме се утврђују одликовања Републике Србије и уређује поступак за њихово додељивање и одузимање, права и обавезе одликованих лица, као и друга питања од значаја за одликовања.

Уредбом о статутима ордена и медаља из 2010. године ближе се прописију статути ордена и медаља Републике Србије, односно њихов изглед и начин ношења.

Одликовања су највиши знаци јавног признања који се додељују за изузетне заслуге и деља од великог значаја за Републику Србију.

Одликовања су: *ордени, медаље и споменице*.

Споменице се додељују ради обележавања дугаћаја од великог значаја за Републику Србију.

Материју везану за одликовања уређује:

- Закон о одликовањима Републике Србије („Службени гласник РС”, број 88/09 и 36/10).
- Уредба о статутима ордена и медаља („Службени гласник РС”, број 91/10).
- Уредба о свечаном уручивању, ношењу и истицању одликовања и о евидентирању о одликованим лицима („Службени гласник РС”, број 4/11).

Поред наведених прописа ова материја у Министарству одбране и Војсци Србије уређена је:

- Одлуком за утврђивање критеријума за предлагање за додељу одликовања у Министарству одбране и Војсци Србије (“Службени војни лист”, број 7/13).

Одлуком за утврђивање критеријума за предлагање за доделу одликовања у Министарству одбране и Војсци Србије утврђени су критеријуми (општи и посебни) за предлагање професионалних припадника Војске Србије, државних службеника и намештеника, као и организационих јединица Министарства одбране, организационих јединица Генералштаба Војске Србије и команди, јединица и установа Војске Србије за доделу одликовања.

Ордени су:

- 1) Орден Републике Србије;
- 2) Орден српске заставе;
- 3) Орден Карађорђеве звезде;
- 4) Сретењски орден;
- 5) Орден белог орла са мачевима;
- 6) Орден заслуга за одбрану и безбедност.

Медаље су:

- 1) Медаља за храброст „Милош Обилић“;
- 2) Медаља за заслуге;
- 3) Медаља за ревносну службу.

Споменице се додељују ради обележавања догађаја од великог значаја за Републику Србију.

ИЗГЛЕД ОДЛИКОВАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И КРИТЕРИЈУМИ ЗА ЊИХОВУ ДОДЕЛУ

ОРДЕН РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

/ СТЕПЕН

// СТЕПЕН

Додељује се у I степену на великој огриди првакима или суверенима државе, а у II степену на ленти првакима држава или влада.

Овај орден се не додељује држављанима Републике Србије, па самим тим ни припадницима Министарства одбране и Војске Србије.

ОРДЕН СРПСКЕ ЗАСТАВЕ

I степен

II степен

III степен

Додељује се за нарочите заслуге у развијању међународних односа између Републике Србије и других држава, односно међународних организација, као и за истакнуте заслуге у развијању и учвршћивању мирољубиве сарадње и пријатељских односа између Републике Србије и других држава.

Професионални припадник Војске Србије, државни службеник и намештеник може се предложити за додељу Ордена српске заставе, ако испуњава један од следећих посебних критеријума:

1. да је оствареним резултатима изузетно доприносио извршавању мисија и задатака Војске Србије,
2. да је учинио изузетно дело у току извршавања задатака у мултинационалним операцијама,
3. да је учинио изузетно дело у земљи или иностранству и тиме повећао међународни углед Министарства одбране и Војске Србије и Републике Србије,
4. да је дао изузетан допринос развијању међународне војне сарадње и међународних односа између Министарства одбране и Војске Србије и оружаних снага других држава,
5. да је изузетно доприносио развијању и учвршћивању сарадње са међународним организацијама и има истакнуте заслуге у развијању и учвршћивању мирољубиве сарадње и пријатељских односа између Министарства одбране и Војске Србије и оружаних снага других држава.

ОРДЕН КАРАДЂОРЂЕВЕ ЗВЕЗДЕ

I степен

II степен

III степен

Додељује се за нарочите заслуге и успехе у представљању државе и њених грађана.

Професионални припадник Војске Србије, државни службеник и намештеник може се предложити за додељу Ордена Карађорђеве звезде, ако испуњава један од следећих посебних критеријума:

1. да је оствареним резултатима значајно допринео извршавању мисија и задатака Војске Србије,
2. да је учинио значајно дело у току извршавања задатака у мултинационалним операцијама,
3. да је постигао значајан успех у представљању Министарства одбране и Војске Србије у земаљи или иностранству и тиме повећао њихов углед, као и Републике Србије,
4. да је учинио значајно дело за безбедност Републике Србије,
5. да је учинио изузетан подвиг у спасавању људских живота, војне имовине и имовине Републике Србије.

СРЕЋЕЊСКИ ОРДЕН

I СТЕПЕН

II СТЕПЕН

III СТЕПЕН

Додељује се за нарочите заслуге за Републику Србију и њене грађане у областима јавних, привредних, културних, просветних, спортских и хуманитарних дјелатности.

Професионални припадник Војске Србије, државни службеник и намештеник може се предложити за додељу Сретењског ордена, ако испуњава један од следећих посебних критеријума:

1. да је аутор пројекта или научног рада од изузетног значаја за систем одбране и Војску Србије,
2. да је остварио изузетне резултате у области кulture од значаја за систем одбране и Војску Србије, чиме је доприносио угледу Републике Србије у земљи или иностранству,
3. да је остварио изузетне резултате у области просвете од значаја за систем одбране и Војску Србије, чиме је доприносио угледу Републике Србије у земљи или иностранству,
4. да је остварио изузетне резултате у области спорта од значаја за систем одбране и Војску Србије, чиме је доприносио угледу Републике Србије у земљи или иностранству,
5. да је остварио значајне резултате у области хуманитарног рада,
6. да је дао значајан допринос у области културних, просветних, спортских или хуманитарних дјелатности у систему одбране и Војсци Србије.

ОРДЕН БЕЛОГ ОРЛА СА МАЧЕВИМА

I степен

II степен

III степен

Додељује се за нарочите заслуге у изградњи система одбране или нарочите заслуге у командовању и руковођењу војним јединицама, односно војним установама и њиховом оспособљавању за одбрану Републике Србије.

Професионални припадник Војске Србије, државни службеник и намештеник може се предложити за додељу Ордена белог орла са мачевима, ако испуњава један од следећих посебних критеријума:

1. да је оствареним резултатима изузетно доприноeo изградњи система одбране,
2. да је постигао изузетне резултате у командовању јединицом (саставом) или установом којом руководи,
3. да је учинио изузетно дело од значаја за безбедност Републике Србије,
4. да је изузетно доприноeo изградњи оперативне способности Војске Србије,
5. да је оствареним резултатима изузетно доприноeo остваривању функционалне надлежности у систему одбране и Војсци Србије,
6. да је значајно доприноeo угледу јединице односно установе у којој је на служби,
7. да је постигао одличан успех у служби,
8. да је учинио изузетно дело у току извршавања задатака у мултинационалним опрацијама,
9. да је учинио изузетан подвиг у спасавању људских живота, војне имовине и имовине Републике Србије,
10. да је учинио изузетно дело у земљи или иностранству и тиме повећао углед Министарства одбране и Војске Србије и Републике Србије.

ОРДЕН ЗАСЛУГА ЗА ОДБРАНУ И БЕЗБЕДНОСТ

I степен

II степен

III степен

Додељује се за натпркосично, узорно и часно извршавање дужности и задатака у областима одбране и безбедности.

Професионални припадник Војске Србије, државни службеник и намештеник може се предложити за додељу Ордена заслуга за одбрану и безбедност, ако испуњава један од следећих посебних критеријума:

1. да је постигао натпркосично резултате у изградњи система одбране,
2. да је постигао натпркосично резултате у командовању јединицом (саставом) или установом којом руководи,
3. да је учинио посебно део од изузетног значаја за безбедност Републике Србије,
4. да је узорним и часним обављањем дужности допринео извршавању мисија и задатака Војске Србије,
5. да је изузетно допринео изградњи оперативне способности Војске Србије,
6. да је оствареним резултатима изузетно допринео остваривању функционалне надлежности у систему одбране и Војсци Србије,
7. да је значајно допринео угледу јединице односно установе у којој је на служби,
8. да је постигао изузетан успех у служби,
9. да је учинио изузетно део у току извршавања задатака у мултинационалним операцијама,
10. да је учинио изузетан подвиг у спасавању људских живота, војне имовине и имовине Републике Србије,
11. да је учинио изузетно део у земљи или иностранству и тиме повећао углед Министарства одбране и Војске Србије и Републике Србије.

МЕДАЉА ЗА ХРАБРОСТ „МИЛОШ ОБИЛИЋ“

I степен – златна

II степен – сребрна

Додељује се за дела у којима је до снажног изражaja дошла лична храброст или за дела у којима је у изузетно опасним ситуацијама у спасавању људских живота или материјалних добара испољена изванредна храброст и самопрегор.

Професионални припадник Војске Србије, државни службеник и намештеник може се предложити за додељу Медаље за храброст „Милош Обилић“, ако испуњава један од следећих посебних критеријума:

1. да је учинио значајан подвиг приликом извршавања редовних задатака,
2. да је учинио значајан подвиг у току извршавања задатака у мултинационалним опрацијама,
3. да је учинио значајан подвиг приликом извршавања задатака у борбеним дејствима,
4. да је учинио значајан подвиг у спасавању људских живота, војне имовине и имовине Републике Србије, у случају природних и других ненадрећа већих размера.

МЕДАЛЬ ЗА ЗАСЛУГИ

I степен – златна

II степен – сребрна

Додељује се за изузетне заслуге и постигнуте резултате у свим областима живота и рада.

Професионални припадник Војске Србије, државни службеник и намештеник може се предложити за додељу Медаље за заслуге, ако испуњава један од следећих посебних критеријума:

- 1) да је у текућој години постигао значајне резултате у командовању јединицом (саставом) или установом којом руководи,
- 2) да је учинио дело од значаја за безбедност Војске Србије,
- 3) да је оствареним резултатима значајно доприносио извршавању мисија и задатака Војске Србије,
- 4) да је оствареним резултатима доприносио значајном остваривању функционалне надлежности у систему одбране и Војсци Србије,
- 5) да је значајно доприносио изградњи оперативне способности Војске Србије,
- 6) да је значајно доприносио угледу јединице односно установе у којој је на служби,
- 7) да је постигао одличан успех у обуци,
- 8) да је постигао одличан успех у служби,
- 9) да је постигао одличан успех у току извршавања задатака у мултинационалним опрацијама,
- 10) да је значајно доприносио спасавању људских живота, војне имовине и имовине Републике Србије,
- 11) да је значајно доприносио сарадњи са страним армијама и институцијама у земљи или иностранству и тиме повећао углед Министарства одбране и Војске Србије и Републике Србије.

МЕДАЉА ЗА РЕВНОСНУ СЛУЖБУ

I степен – златна

II степен – сребрна

Додељује се за заслуге и изузетне резултате показане у обављању дужности и задатака у областима одбране и безбедности.

Професионални припадник Војске Србије, државни службеник и намештеник може се предложити за додељу Медаље за ревносну службу, ако испуњава један од следећих посебних критеријума:

- 1) да је у текућој години постигао врло добре резултате у командовању јединицом (саставом) или установом којом руководи,
- 2) да је учинио дело од значаја за безбедност Војске Србије,
- 3) да је оствареним резултатима допринео извршавању мисија и задатака Војске Србије,
- 4) да је оствареним резултатима допринео остваривању функционалне надлежности у систему одбране и Војсци Србије,
- 5) да је допринео изградњи оперативне способности Војске Србије,
- 6) да је допринео угледу јединице односно установе у којој је на служби,
- 7) да је постигао најмање врло добар успех у обуци,
- 8) да је постигао најмање врло добар успех у току извршавања задатака у мултинационалним операцијама,
- 9) да је савесно, самопрећорно и одговорно обављао дужности и задатке у служби и да се предлаже за додељу одликовања у години када навршава 10, 20 или 30 година рада у Министарству одбране и Војсци Србије,
- 10) да је допринео у спасавању људских живота, војне имовине и имовине Републике Србије,
- 11) да је допринео сарадњи са страним армијама и институцијама у земљи или иностранству и тиме повећао углед Министарству одбране и Војске Србије и Републике Србије.

Одлуком о утврђивању критеријума за предлагање за доделу одликовања у Министарству одбране и Војсци Србије регулисани су општи критеријуми – услови за предлагање за доделу одликовања Републике Србије.

*Општи критеријуми за предлагање за доделу одликовања
професионалним припадницима Војске Србије, државним службеницима и намештеницима*

Професионални припадник Војске Србије, државни службеник и намештеник може се предложити за доделу одликовања, ако испуњава следеће опште критеријуме:

- 1) да се против њега не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности и да није осуђиван за таква дела,
- 2) да у периоду од десет година има просек службених оцена најмање „врло добар“ или „истиче се“ и да у истом периоду није оцењиван никаком оценом од „врло добар“ (не мора се применити приликом предлагања за доделу Медаље за храброст „Милош Обилић“).

Општи критеријуми за предлагање за доделу ордиковања организационим јединицама Министарства одбране и Генералштаба Војске Србије и командама, јединицама и установама Војске Србије

Организационе јединице Министарства Одбране и организационе јединице Генералштаба Војске Србије и команде, јединице и установе Војске Србије могу се предложити за доделу ордена, ако испуњавају један од следећих критеријума:

- 1) да су оствареним резултатима изузетно допринеле извршавању мисија и задатака Војске Србије,
- 2) да су изузетно допринеле изградњи оперативне способности Војске Србије,
- 3) да су значајно допринеле безбедности Републике Србије,
- 4) да су изузетно допринеле унапређењу обуке,
- 5) да су изузетно допринеле спасавању живота људи, војне имовине и имовине Републике Србије извршавајући додељене задатке и мисије,
- 6) да су изузетно допринеле у току извршавања задатака у мултинационалним опрацијама,
- 7) да су постигле изузетно дело у земљи или иностранству и тиме повећале међународни углед Министарства одбране и Војске Србије и Републике Србије,
- 8) да су изузетно допринеле развијању међународне војне сарадње и међународних односа,
- 9) да су дале изузетан допринос у области културних, просветних, спортских или хуманитарних делатности у систему одбране и Војске Србије.

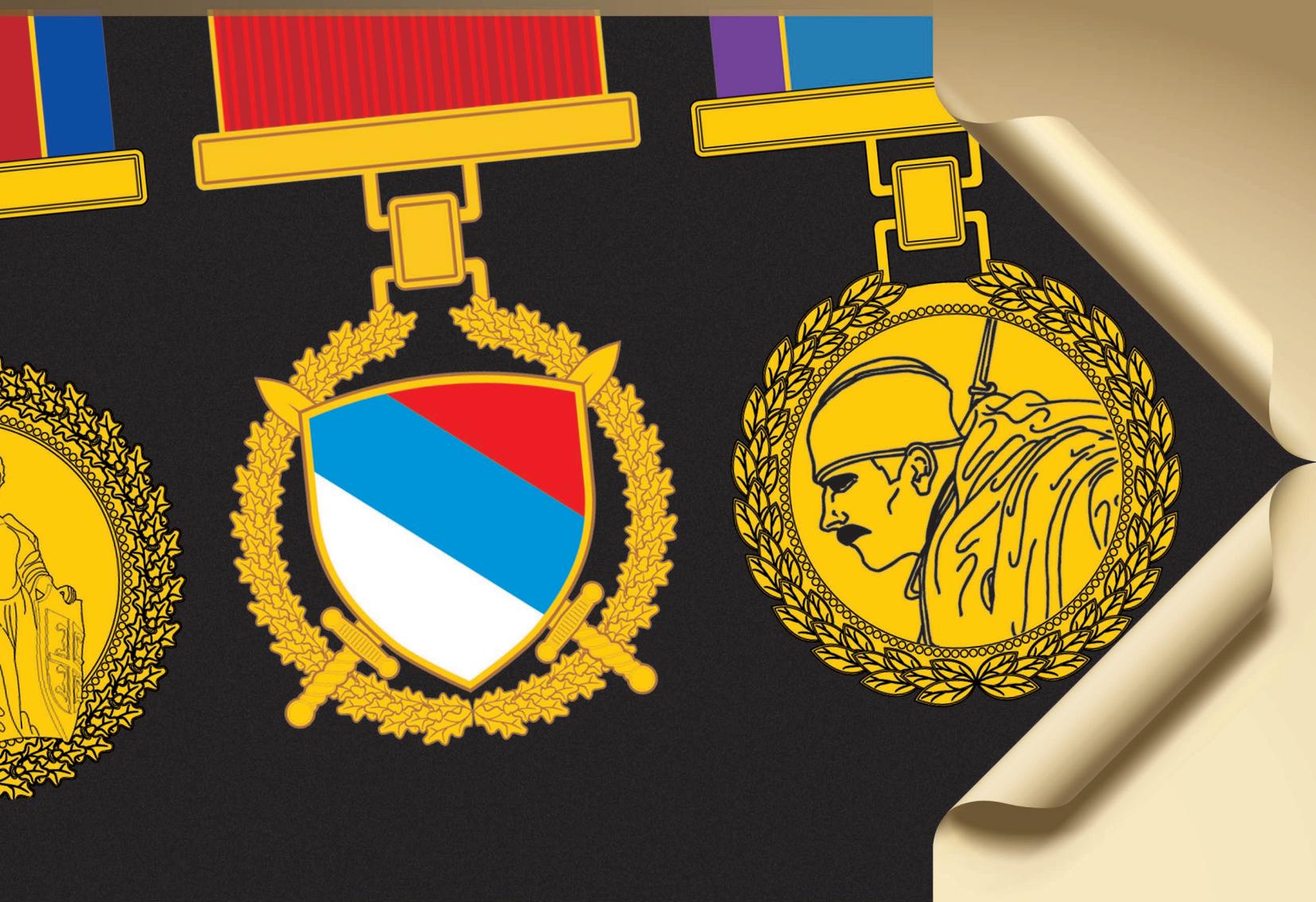
Организационе јединице Министарства одбране и Генералштаба Војске Србије и команде, јединице и установе Војске Србије могу се предложити за доделу медаља, ако испуњавају један од следећих критеријума:

- 1) да су оствареним резултатима значајно допринеле извршавању мисија и задатака Војске Србије,
- 2) да су значајно допринеле изградњи оперативне способности Војске Србије,
- 3) да су значајно допринеле безбедности Војске Србије,
- 4) да су изузетно допринеле унапређењу обуке,
- 5) да су изузетно допринеле спасавању живота људи, војне имовине и имовине Републике Србије извршавајући додељене задатке и мисије,
- 6) да су изузетно допринеле у току извршавања задатака у мултинационалним опрацијама,
- 7) да су постигле изузетно дело у земљи или иностранству и тиме повећале међународни углед Министарства одбране и Војске Србије и Републике Србије,
- 8) да су изузетно допринеле развијању међународне војне сарадње и међународних односа,
- 9) да су дале изузетан допринос у области културних, просветних, спортских или хуманитарних делатности у систему одбране и Војске Србије.

ВОЈНЕ СПОМЕН-МЕДАЉЕ

И ВОЈНЕ СПОМЕНИЦЕ МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ И ВОЈСКЕ СРБИЈЕ

Војне спомен-медаље представљају посебна војна признања која се додељују професионалним припадницима Војске Србије на дужности у Војсци Србије и Министарству одбране и другим државним органима и правним лицима, командама, јединицама и установама Војске Србије и војним јединицама и војним установама у којима се не обављају послови из надлежности Министарства одбране, а које су функционално и организационо везане за Министарство одбране за остварене резултате у војној служби, успешно реализоване одређене активности војног карактера и укупан допринос систему одбране Републике Србије.

Војне спомен-медаље су:

- 1) Војна спомен-медаља за ревносну војну службу;
- 2) Војна спомен-медаља за рањавање у борбеним дејствима;
- 3) Војна спомен-медаља за учешће у борбеним дејствима;
- 4) Војна спомен-медаља за рањавање у мултинационалним операцијама;
- 5) Војна спомен-медаља за учешће у мултинационалним операцијама;
- 6) Војна спомен-медаља за изузетне резултате у војној служби;
- 7) Војна спомен-медаља за достигнућа у спорту;
- 8) Војна спомен-медаља за допринос систему одбране Републике Србије;
- 9) Војна спомен-медаља за изузетан допринос систему одбране Републике Србије.

Војне споменице представљају посебна војна признања која се додељују приликом обележавања јубиларних годишњица Војске Србије, у складу са Одлуком о одређивању Дана Војске Србије и осталих војних празника у Министарству одбране и Војске Србије и за учешће на здруженим тактичким вежбама и сличним међународним активностима.

Војне споменице су:

- 1) Војна споменица за обележавање јубиларних годишњица Војске Србије;
- 2) Војна споменица за учешће на здруженим тактичким вежбама и сличним међународним активностима.

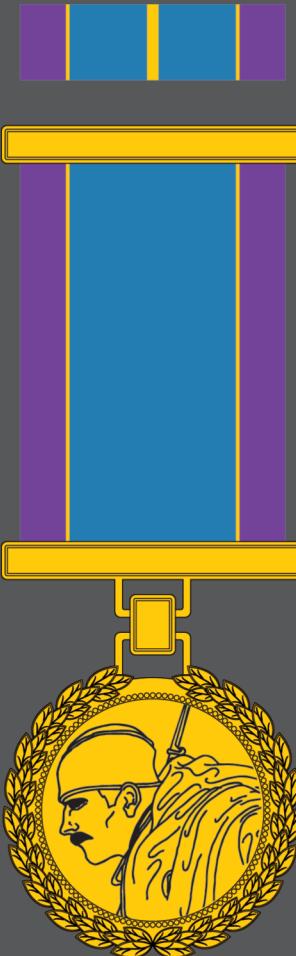
Материју о војним спомен-медаљама и војним споменицима уређује:

- Закон о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07 и 88/09),
- Правилник о војним спомен-медаљама и војним споменицима („Службени војни лист“, бр. 26/10, 7/11, 7/13, 2/14 и 16/14).

ИЗГЛЕД
ВОЈНИХ
СПОМЕН-МЕДАЉА
И ВОЈНИХ
СПОМЕНИЦА
И КРИТЕРИЈУМИ
ЗА ЊИХОВУ
ДОДЕЛУ

ВОЈНА СПОМЕН-МЕДАЉА ЗА РЕВНОСНУ ВОЈНУ СЛУЖБУ

10 ГОДИНА

20 ГОДИНА

30 ГОДИНА

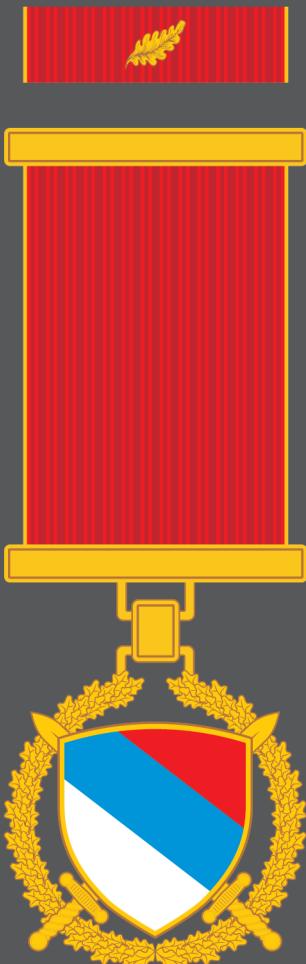

Војна спомен-медаља за ревносну војну службу за 10, 20 и 30 година службе може се додељити професионалном припаднику Војске Србије, државном службенику и намештенику, уколико испуњава следеће критеријуме:

- 1) да у години предлагања навршава 10, 20 и 30 година ефективне службе у Војсци Србије односно Министарству одбране,
- 2) да је у периоду од десет година просек његових службених оцена најмање „врло добар“ или „истиче се“ и да у истом периоду није оцењиван ником оценом од „добар“,
- 3) да се против њега не води кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности и да није осуђиван за таква дела.

Војна спомен-медаља за ревносну војну службу може се додељити професионалном припаднику Војске Србије једанпут за сваку категорију, што се приказује апликацијом вертикалних линија на врпци: за 10 година – једна вертикална линија, за 20 година – две вертикалне линије и за 30 година – три вертикалне линије.

ВОЈНА СПОМЕН-МЕДАЉА ЗА РАЊАВАЊЕ У БОРБЕНИМ ДЕЈСТВИМА

једно рањавање

друго рањавање

треће рањавање

Војна спомен-медаља за рањавање у борбеним дејствима може се доделити професионалном припаднику Војске Србије, уколико је рањаван у борбеним дејствима.

Досадашња борбена дејства обухватају борбена дејства у периоду од 26. јуна 1991. године до 19. маја 1992. године, од 23. марта 1998. године до 26. јуна 1999. године или у периоду од 23. марта 2001. године до 30. јуна 2001. године, што се доказује увређењем или одговарајућом потврдом о рањавању, издате од стране надлежног старешине.

Војна спомен-медаља за рањавање у борбеним дејствима може се доделити професионалном припаднику Војске Србије једанпут за сваку категорију, што се приказује апликацијом металног храстовог листа у боји патинираног злата на врпци: за једно рањавање – један храстов лист, за два рањавања – два храстова листа и за три рањавања – три храстова листа.

ВОЈНА СПОМЕН-МЕДАЉА ЗА УЧЕШЋЕ У БОРБЕНИМ ДЕЈСТВИМА

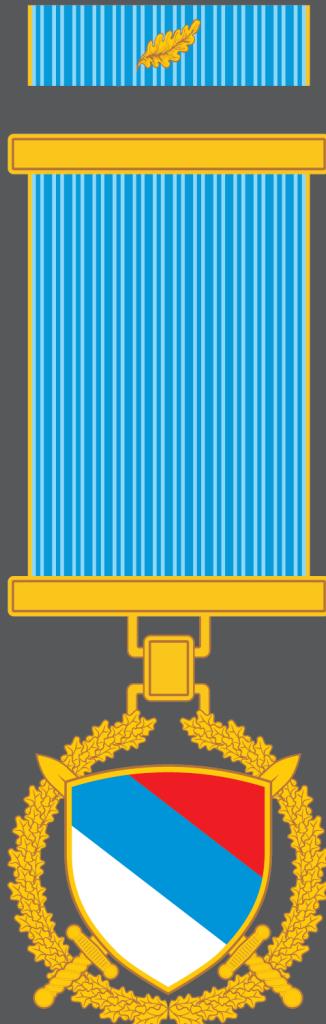

Војна спомен-медаља за учешће у борбеним дејствима на територији Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, Савезне Републике Југославије и Републике Србије може се додељити професионалном припаднику Војске Србије, уколико испуњава следеће критеријуме:

- 1) да је учествовао у извођењу борбених дејстава у периоду од 26. јуна 1991. године до 19. маја 1992. године, од 23. марта 1998. године до 26. јуна 1999. године или у периоду од 23. марта 2001. године до 30. јуна 2001. године, што се доказује решењем надлежног старешине о признавању стажа осигурања у увешаном трајању 12/24 у наведеном периоду или потврдом надлежног старешине на основу чл. 141. Закона о Војсци Србије,
- 2) да против њега није вођен дисциплински поступак због теже повреде војне дисциплине или кривични поступак или поступак због кривичног дела за које се гони по службеној дужности и да није осуђиван за таква дела пред надлежним судом у Републици Србији или другим међународним судом.

Војна спомен-медаља за учешће у борбеним дејствима може се додељити професионалном припаднику Војске Србије једанпут за сваку категорију, што се приказује апликацијом металних укрштених мачева у боји патинираног злата на врпци: за б/д на територији СФРЈ – један пар укрштених мачева, за б/д на територији СРЈ – два пара укрштених мачева и за б/д на територији РС – три паре укрштених мачева.

ВОЈНА СПОМЕН-МЕДАЉА ЗА РАЊАВАЊЕ У МУЛТИНАЦИОНАЛНИМ ОПЕРАЦИЈАМА

једно рањавање

друго рањавање

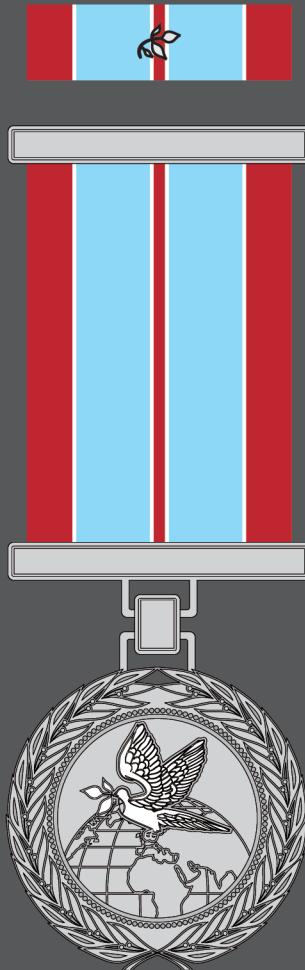
трехе рањавање

Војна спомен-медаља за рањавање у мултинационалним операцијама може се додељити професионалном припаднику Војске Србије, уколико је рањаван у мултинационалним операцијама.

Војна спомен-медаља за рањавање у мултинационалним операцијама може се додељити професионалном припаднику Војске Србије једанпут за сваку категорију, што се приказује апликацијом металног храстовог листа у боји патинираног злата на врпци: за једно рањавање – један храстов лист, за два рањавања – два храстова листа и за три рањавања – три храстова листа.

ВОЈНА СПОМЕН-МЕДАЉА ЗА УЧЕШЋЕ У МУЛТИНАЦИОНАЛНИМ ОПЕРАЦИЈАМА

Војна спомен-медаља за учешће у мултинационалним операцијама може се додељити професионалном припаднику Војске Србије, уколико испуњава следеће критеријуме:

- 1) да је учествовао у мултинационалној операцији,
- 2) да није враћен из мултинационалне операције због теже повреде војне дисциплине или учињеног кривичног дела.

Војна спомен-медаља не може се додељити лицу за које је оценим надлежног органа мултинационалних снага или по оцени надлежног органа Министарства одбране утврђено да је поступало противно прописима којима се уређује употреба Војска Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије.

Војна спомен-медаља за учешће у мултинационалним операцијама може се додељити професионалном припаднику Војске Србије више пута у једној категорији, што се приказује апликацијом – 1 до 4 металне маслинове гранчице у боји патинираног сребра које представљају број мисија, а за пету мисију је метална маслинова гранчица у боји патинираног злата.

ВОЈНА СПОМЕН-МЕДАЉА ЗА ИЗУЗЕТНЕ РЕЗУЛТАТЕ У ВОЈНОЈ СЛУЖБИ

ЗА ОФИЦИРЕ

ЗА ПОДОФИЦИРЕ

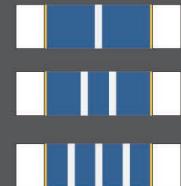
ЗА
ПРОФЕСИОНАЛНЕ
ВОЈНИКЕ

ЗА ВОЈНЕ, ОДНОСНО
ДРЖАВНЕ
СЛУЖБЕНИКЕ

ЗА ВОЈНЕ
НАМЕШТЕНИКЕ,
ОДНОСНО
НАМЕШТЕНИКЕ

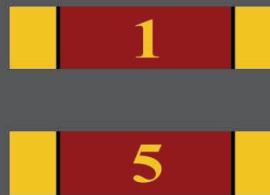
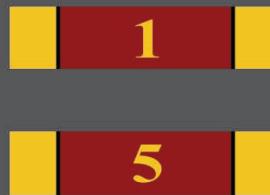
Војна спомен-медаља за изузетне резултате у војној служби може се додељити професионалном припаднику Војске Србије, уколико испуњава један од следећих критеријума:

- 1) да је у текућој години постигао одличне резултате у командовању јединицом (саставом) или установом којом руководи,
- 2) да је учинио дело од значаја за безбедност Војске Србије,
- 3) да је оствареним резултатима допринео значајном остваривању надлежности Војске Србије,
- 4) да је оствареним резултатима значајно допринео изградњи оперативне способности Војске Србије,
- 5) да је постигао одличан успех у обуци,
- 6) да је постигао одличан успех у служби,
- 7) да је израдио пројекат или научни рад од значаја за Војску Србије и систем одбране у целини,
- 8) да је значајно допринео угледу јединице односно установе,
- 9) да је извршавајући додељене задатке и мисије значајно допринео спасавању живота људи, војне имовине и имовине Републике Србије,
- 10) да је значајно допринео сарадњи са страним армијама и институцијама у земљи и иностранству и тиме повећао углед Војске Србије.

Војна спомен-медаља за изузетне резултате у војној служби може се додељити годишње највише за 1,5% професионалних припадника Војске Србије од формацијског бројног стања састава Војске Србије и Министарства одбране.

Војна спомен-медаља за изузетне резултате у војној служби може се додељити професионалном припаднику Војске Србије највише три пута у једној категорији, што се приказује апликацијом вертикалних линија на врпци: једна вертикална линија – први пут додељена, две вертикалне линије – други пут и три вертикалне линије – трећи пут додељена.

ВОЈНА СПОМЕН-МЕДАЉА ЗА ДОСТИГНУЋА У СПОРТУ

Војна спомен-медаља за дистигнућа у спорту може се додељити професионалном припаднику Војске Србије који је освојио једно од прва три места појединачно или екипно на европском и светском првенству или олимпијади, односно на аналогном војном такмичењу.

Војна спомен-медаља за дистигнућа у спорту може се додељити и војнику на служењу војног рока, ученику и кадету војношколских установа који се школују за војне дужности и лицу на другом стручном оспособљавању за официре и подофицире.

Војна спомен-медаља за дистигнућа у спорту може се додељити вишег пута, што се приказује апликацијом металних арапских бројака од један па надаље.

ВОЈНА СПОМЕН-МЕДАЉА ЗА ДОПРИНОС СИСТЕМУ ОДБРАНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ИЗУЗЕТАН ДОПРИНОС СИСТЕМУ ОДБРАНЕ РПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

за допринос
одбране Р. Србије

за изузетан допринос
систему одбране Р. Србије

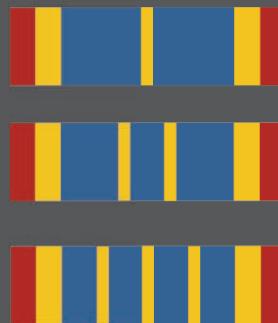

Војна спомен-медаља за допринос систему одбране Републике Србије и војна спомен-медаља за изузетан допринос систему одбране Републике Србије могу се доделити професионалном припаднику Војске Србије, командама, јединицама и установама Војске Србије и Министарства одбране, уколико су допринели развоју система одбране Републике Србије и Војске Србије и успешној реализацији одређених активности од значаја за Војску Србије и систем одбране Републике Србије.

Могу се доделити и правним и физичким лицима и субјектима из земље и иностранства, као знак признања за остварену успешну сарадњу.

Војна спомен-медаља за допринос систему одбране Републике Србије и војна спомен-медаља за изузетан допринос у систему одбране Републике Србије може се доделити једанпут.

ВОЈНА СПОМЕНИЦА ЗА ОБЕЛЕЖАВАЊЕ
ЈУБИЛАРНИХ ГОДИШЊИЦА ВОЈСКЕ СРБИЈЕ

Војна споменица за обележавање јубиларних годишњица Војске Србије може се доделити професионалном припаднику Војске Србије, командама, јединицама и установама Војске Србије и Министарства одбране.

Могу се доделити и правним и физичким лицима и субјектима из земље и иностранства, као знак признања за остварену успешну сарадњу.

Ново идејно решење војне споменице за обележавање јубиларних годишњица Војске Србије дефинишће се сваке наредне десете године поводом обележавања јубилеја Војске Србије.

Војна споменица за обележавање јубиларних годишњица Војске Србије може се доделити највише три пута: једна вертикална линија – први пут додељена, две вертикалне линије – други пут и три вертикалне линије – трећи пут додељена.

ВОЈНА СПОМЕНИЦА ЗА УЧЕШЋЕ НА ЗДРУЖЕНИМ ТАКТИЧКИМ ВЕЖБАМА И СЛИЧНИМ МЕЂУНАРОДНИМ АКТИВНОСТИМА

ПО ПОСЕБНОМ
ИДЕЈНОМ РЕШЕЊУ

Изглед војне споменице за учешће на здруженим тактичким вежбама и сличним међународним активностима дефинише начелник Генералштаба Војске Србије за сваку активност посебно, а на предлог организационе јединице Генералштаба Војске Србије надлежне за људске ресурсе.

Могу се доделити професионалном припаднику Војске Србије – учеснику наведених активности уколико је учествовао у припреми и реализацији вежбе и допринео успешном току реализације активности.

Војне споменице за учешће на здруженим тактичким вежбама и сличним међународним активностима могу се доделити субјектима из земље и иностранства, уколико су допринели успешној реализацији вежбе или активности и као знак признања за остварену успешну сарадњу.

ВОЈНА СПОМЕНИЦА ЗА УЧЕШЋЕ НА ВОЈНОЈ ПАРАДИ „БЕОГРАД 2014 – КОРАК ПОБЕДНИКА”

Идејно решење војне споменице за учешће на војној паради „Београд 2014 – Корак победника” израдила је Управа за традицију, стандард и ветеране Сектора за људске ресурсе.

Идеја је била да се направи спона између српске војске, односно Војске Србије и значајних историјских одредници 1914–1944–2014 (сто година од почетка Првог светског рата – ослобођење Београда у Другом светском рату – прва војна парада након 29 година). Мото параде био је „Корак победника”.

Ова војна споменица додељена је учесницима војне параде, појединцима и организацијама из земље и иностранства који су допринели њеној успешној реализацији.

НАЧИН НОШЕЊА ОДЛИКОВАЊА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, СТРАНИХ ОДЛИКОВАЊА,
ВОЈНИХ СПОМЕН-МЕДАЉА И СПОМЕНИЦА
И ЊИХОВ МЕЂУСОБНИ РАСПОРЕД

Начин ношења

- Одликовања Републике Србије, војне спомен-медаље и војне споменице, као и страна одликовања могу носити само одликована лица, на левој страни грудног дела униформе или цивилног одела.
- Могу се носити на свечаној и службеној униформи (зимској и летњој), а у изузетним случајевима и на војничкој униформи, док војни односно државни службеници и војни намештеници односно намештеници могу носити на прикладној цивилној одећи.
- На службеној униформи носе се изнад поклопца левог грудног ћепа или у тој висини на свечаној униформи.

Међусобни распоред ношења

Распоред ношења наведених одличја је следећи:

- одликовања и споменице Републике Србије,
- одликовања и споменице ДЗ Србија и Црна Гора и Савезне Републике Југославије,
- одликовања и споменице Социјалистичке Федеративне Републике Југославије,
- одликовања страних држава,
- војне спомен-медаље и војне споменице Министарства одбране и Војске Србије
- страна војна признања и признања међународних организација.

Максималан број врпци на униформи у једном реду је три.

Распоред ношења одликовања Републике Србије

Врпце одликовања Републике Србије распоређују се по следећем редоследу:

1. Орден српске заставе;
2. Орден Карађорђеве звезде;
3. Сретењски орден;
4. Орден белог орла са мачевима;
5. Орден заслуга за одбрану и безбедност;
6. Медаља за храброст „Милош Обилић“;
7. Медаља за заслуге;
8. Медаља заслуга за ревносну службу.

Распоред ношења војних спомен-медаља односно војних споменица

Врпце војних спомен-медаља и војних споменица распоређују се по следећем редоследу:

1. Војна спомен-медаља за изузетан допринос систему одбране Републике Србије;
2. Војна спомен-медаља за допринос систему одбране Републике Србије;
3. Војна спомен-медаља за рањавање у борбеним дејствима;
4. Војна спомен-медаља за учешће у борбеним дејствима;
5. Војна спомен-медаља за изузетне резултате у војној служби;
6. Војна спомен-медаља за достижућа у спорту;
7. Војна спомен-медаља за рањавање у мултинационалним операцијама;
8. Војна спомен-медаља за учешће у мултинационалним операцијама;
9. Војна спомен-медаља за ревносну војну службу;
10. Војна споменица за обележавање јубиларних годишњица Војске Србије;
11. Војна споменица за учешће на здруженим тактичким вежбама и сличним међународним активностима.

Распоред ношења одликовања страних држава, страних војних признања и признања међународних организација

Врпце одликовања страних држава, страних војних признања и признања међународних организација распоређују се по датуму добијања истих.

ЗАКЉУЧАК

Развој српских одликовања пружа нам могућност да уочимо њихове честе промене. Држава је свој систем одликовања уређивала и усклађивала према променама сопственог унутрашњег уређења, при томе, задржавајући њихову основну намену.

Наиме, сам чин и знак одликовања остају суштински јавно признање појединачу или колективу, за изузетан допринос и заслуге, дати од стране државе. Овакав начин испољавања признања од стране државе заузима веома важно место у систему награђивања. За време важних историјских догађаја чешће су се испољавале највише моралне вредности личности. Отуда и стална потреба за јавним признањем, односно доделом одликовања као знака захвалности за учињена дела.

Одликовани појединац припада одређеној групи личности, које се истичу по својим изузетним заслугама, а држава је, у знак захвалности, настојала да обезбеди одговарајући изглед одликовањима као знацима јавног награђивања и самим тим истакне значај личности и учињеног дела.

**ПРЕДЛОГ
ЗА ДОДЕЛУ ОДЛИКОВАЊА**

Име, име родитеља и презиме	
ЈМБГ	
Дан, месец и година рођења	
Место, општина и држава рођења	
Датум ступања у Војску Србије (ЈНА, ВЈ и ВСЦГ)	
Број година ефективног радног стажа	
Чин и род – служба или степен образовања	
Јединица – установа у којој је лице на служби	
Формацијско или радно место	
Службена оцена и просек службених оцена у периоду од десет година	
Врста и категорија предложеног одликовања	
Одликовања која су додељена лицу до сада (број и датум указа)	
Образложение предлога:	
М.П.	Претпостављени старешина
_____ (дужност, чин, име и презиме)	

Прилог 2

ПРЕДЛОГ
ЗА ДОДЕЛУ ВОЈНИХ СПОМЕН – МЕДАЉА И ВОЈНИХ СПОМЕНИЦА
ЗА ЛИЦА У МИНИСТАРСТВУ ОДБРАНЕ И ВОЈСЦИ СРБИЈЕ

Име, име родитеља и презиме	
ЈМБГ	
Дан, месец и година рођења	
Место, општина и држава рођења	
Датум ступања у Војску Србије (ЈНА, ВЈ и ВСЦГ)	
Број година ефективног радног стажа	
Чин и род - служба или степен образовања	
Јединица - установа у којој је лице на служби	
Формацијско или радно место	
Службена оцена и просек службених оцена у периоду од десет година	
Врста и категорија војне спомен-медаље или војне споменице	
Образложење предлога:	
<p style="text-align: right;">Претпостављени старшина М. П. _____ (дужност, чин, име и презиме)</p>	
Претходно додељена војна признања (врста, категорија, број и датум наредбе):	

Датум: _____

С А Г Л А С А Н

М. П. _____

Прилог 3

ПРЕДЛОГ
ЗА ДОДЕЛУ ВОЈНИХ СПОМЕН – МЕДАЉА И ВОЈНИХ СПОМЕНИЦА
ЗА ПРАВНА И ФИЗИЧКА ЛИЦА ВАН МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ
И ВОЈСКЕ СРБИЈЕ ИЗ ЗЕМЉЕ И ИНОСТРАНСТВА

Назив правног лица или име и презиме физичког лица	
Делатност правног лица или професија физичког лица	
Дан, месец и година оснивања правног лица или дан, месец и година рођења физичког лица	
Место, општина и држава правног лица или физичког лица	
Предлагач за доделу војне спомен-медаље или војне споменице из Министарства одбране и Војске Србије	
Врста и категорија војне спомен-медаље или војне споменице	
Образложење предлога:	
<p style="text-align: right;">Претпостављени старешина М. П. (дужност, чин, име и презиме)</p>	
Претходно додељена војна признања (врста, категорија, број и датум наредбе):	

ЛИТЕРАТУРД

- Закон о Војсци Србије („Службени гласник РС“, бр. 116/07 и 88/09)
- Закон о одликовањима Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 88/09 и 36/10)
- Лажетић, П., Радовић, А., Војни музеј Београда, Медија Центар „Одбрана“, 2013.
- Марићић, Д., Одликовања Србије, Црне Горе, Југославије и Републике Српске, каталог изложбе, Војни музеј, Београд, 2002.
- Марићић, Д., Одликовања Црне Горе, Србије и Југославије 1841–1960. из збирке Војног музеја, каталог изложбе, Војни музеј, Београд, 1994.
- Одлука за утврђивање критеријума за предлагање за доделу одликовања у Министарству одбране и Војсци Србије („Службени војни лист“, број 7/13)
- Правилник о војним спомен-медаљама и војним споменицама („Службени војни лист“, бр. 26/10, 7/11, 7/13, 2/14 и 16/14),
- Уредба о статутима ордена и медаља („Службени гласник РС“, број 91/10)
- Уредба о свечаном уручивању, ношењу и истицању одликовања и о јединици о одликованим лицима („Службени гласник РС“, број 4/11)

ОРДЕНЬЕ

МЕДАЛЬЕ